Kanapé - kanapé-pár része, kárpitján La Fontaine-mesék jelenetével

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	53.1405.1
Készítés ideje:	1880 KÖRÜL
Készítés helye:	Magyarország (feltehetően)
Anyag:	bükkfa; kézi szövésű kárpit
Technika:	aranyozott; faragott; kárpitozott
Méretek:	magasság: 89 cm szélesség: 97 cm mélység: 66 cm

Négy, fémgörgőn nyugvó, hajlított lábát virágoslevéldíszes, ívelt vonalú káva kapcsolja össze. Függőleges kartámasztója csigás, a vízszintes karfa egyenes, kárpitozott. Támlájának kerete lesarkalt, nyújtott fekvő formátumú, fent a kávával azonos faragással. Ülőlapja és háttámlája kárpitozott. Az egyik kanapé ülésének kárpitján La Fontaine: *A róka és a gólya* című meséjének illusztrációja, a támlán pedig La Fontaine másik meséjéből vett jelenet: az anyára és gyermekére magas kőfal mögött leselkedő farkas támadna, az udvaron egy kutya és két tyúk már ijedten menekül, amikor a szélső házakból vasvillás férfiak kelnek a háziak védelmére. A másik kanapé (53.1406. ltsz.) ülőlapján újabb La Fontaine mese: A farkas mint juhász. A háttámlán: A molnár, a fia meg a szamár című mese egyik jelenete.

A két kanapé kárpitját Közép-Európában, feltehetően Magyarországon szőtték Jean Baptiste Oudry (1686-1755) kartonjai alapján. Oudry mint művészeti vezető, 1736-tól 277 rajzot készített a beauvais-i kárpitszövő manufaktúrának La Fontaine meséi nyomán. A Roederer-gyűjteményben található illuszrációkat Reimsben 1759-ben kiadták. (Thieme-Becker, 26. k. 98-99. p) H. Göbel (Wandteppiche. Lipcse, 1923-28 II. k. 224. p.) szerint Beauvais-ban Oudry La Fontaine meséit megjelenítő 4 kárpitját 1736-1777 között tizenhatszor szőtték meg, Nicolas Besnier műhelyében. E műhelyben P. Verlet szerint 1754-től a király minden évben vásárolt egy kárpitsorozatot, gyakran azokhoz kapcsolódó bútorokkal együtt. Ezeket olykor miniszterei nek ajándékozza, de gyakran kapják diplomáciai ajándékként külhoni képviselők, hercegek is. (P. Verlet: Le style Louis XV. Párizs, 1943. 44. p.). Részben ezzel is magyarázható a beauvais-i La Fontaine kárpitok elterjedése Európában, másrészt azzal, hogy már a 18. századtól a beauvais-i kárpitműhely üzleteket tart fenn nemcsak Párizsban, hanem például Lipcsében is.

Két kanapénkhoz hasonló La Fontaine-jelenetes ülőbútor volt az egykori Cornier-Gouldin gyűjteményekben (H. Göbel: Wandteppiche. Lipcse, 1923-1928, 2.k. 256. kép), Göbel az említett kanapét 1775 körüli hiteles beauvais-i munkaként határozta meg. A már anilines festés és a görgős lábak alapján a budapesti két kanapé, noha nem gépi, hanem kézi szövésű, mégis minden valószínűség szerint már a 19. század második felében készülhetett.

Irodalom

- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 46. (Vadászi Erzsébet)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum